211

By-, Land- og Transportministeriet. København, den 12. august 2026.

a. By-, Land- og Transportministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til:

1) at By-, Land- og Transportministeriet kan effektuere en betinget kontrakt med DSB om overtagelse af GoCollectives togtrafik i Midt- og Vestjylland og på Svendborgbanen i årene 2026-2028 inden for en økonomisk ramme på 1.453,3 mio. kr. (2026-pl). Udgifterne i 2026 til kontrakten udgør 332,4 mio. kr. og afholdes af § 28.52.03. Indkøb af jernbanetrafik, Midt- og Vestjylland samt Svendborgbanen.

2) at DSB kan investere 505,0 mio. kr. (2026-pl) i togsæt, reservedele, specialværktøj mv., som er nødvendig for fortsat opretholdelse af togtrafikken i Midt- og Vestjylland og på Svendborgbanen.

3) at By-, Land- og Transportministeriet overtager kontrolafgiftsfordringer fra GoCollective til en pålydende værdi af 245,0 mio. kr., svarende til en estimeret realisationsværdi på 88,2 mio. kr. Retten til fordringerne overdrages til DSB som en del af kontraktbetalingen.

4) at By-, Land- og Transportministeriet indfrier Banedanmarks fordring på GoCollective på § 28.63.06. Baneafgifter mv. på 69,4 mio. kr. Udgiften afholdes af § 28.52.03. Indkøb af jernbanetrafik, Midt- og Vestjylland samt Svendborgbanen og medfører, at der tilføres 58,0 mio. kr. i 2026 til § 28.52.03. Indkøb af jernbanetrafik, Midt- og Vestjylland samt Svendborgbanen.

DSB's overtagelse af togtrafikken på de berørte strækninger samt indfrielse af Banedanmarks fordring på GoCollective indebærer en samlet udgift i 2026 på 461,8 mio. kr.

Udgiften i 2026 finansieres af de på § 28.11.17. Puljer til transportområdet (46,1 mio. kr.), § 28.52.01. Indkøb af jernbanetrafik, DSB (-179,2 mio. kr.) og § 28.52.03. Indkøb af jernbanetrafik, Midt- og Vestjylland samt Svendborgbanen (-71,4 mio. kr.), § 28.53.02. Puljer til den kollektive trafik (-37,3 mio. kr.), § 35.11.10. Reserve til politiske initiativer på forslag til finanslov for 2026 (-37,3 mio. kr.), § 35.11.37. Reserve til initiativer vedr. tryghed (-75,5 mio. kr.) og § 35.11.44. Reserve til VE på land (-15,0 mio. kr.) opførte midler.

b. *Baggrund*

På baggrund af et udbud indgik By-, Land- og Transportministeriet og Arriva Danmark (fra 2024 GoCollective A/S) i 2019 kontrakt om udførelse af togpassagertrafik i Midt- og Vestjylland samt på Svendborgbanen i 2021-2028 med option på forlængelse i 2029-2030. Tilbuddet indeholdt omtrent en halvering af prisen pr. togkilometer sammenlignet med det forudgående udbud, som Arriva også havde vundet.

Den nuværende udgiftsbevilling til trafikken i Midt- og Vestjylland og på Svendborgbanen udgør 207,2 mio. kr. årligt i 2026 og 2027 og 207,7 mio. kr. i 2028 (2026-pl). Ved aftaleindgåelse 26. juni 2026 udgjorde den tilbageværende bevilling for 2026 ca. 71,4 mio. kr. afhængig af de resterende bods-/bonusbetalinger til GoCollective.

Den 26. juni 2026 indgik By-, Land- og Transportministeriet, GoCollective og DSB en betinget aftale om et førtidigt ophør af kontrakten mellem By-, Land- og Transportministeriet og GoCollective med henblik på at overdrage togtrafikken i Midt- og Vestjylland og på Svendborgbanen til DSB med virkning fra den 1. september 2026.

Forud for indgåelse af denne aftale har GoCollective over for By-, Land- og Transportministeriet oplyst, at GoCollective Rail A/S over en længere periode har realiseret betydelige underskud og forventer fortsatte negative resultater. GoCollective har endvidere oplyst, og ved rådgivning fra ekstern revisor i juni 2026 har By-, Land- og Transportministeriet fået bekræftet, at en videreførelse af kontrakten på uændrede vilkår indebærer en umiddelbart forestående overhængende risiko for insolvens, herunder konkurs, uden fortsat finansiel støtte. GoCollective ville således bl.a. ikke kunne betale udgifter på ca. 100 mio. kr., der forfaldt den 29. juni 2026. Dette ville indebære et fuldt stop for togdriften i Midt- og Vestjylland og på Svendborgbanen.

By-, Land- og Transportministeriet har på den baggrund indgået en betinget aftale med GoCollective om at bringe GoCollectives kontrakt om togtrafik i Midt- og Vestjylland og på Svendborgbanen til ophør med virkning fra den 1. september 2026. Aftalen sikrer, at GoCollective kunne fortsætte driften i juli og august med henblik på en koordineret overdragelse af togdriften til DSB den 1. september 2026. Aftalen er indgået med forbehold for de bevilgende myndigheders tilslutning.

I henhold til EU-reglerne om offentlig personbefordring med jernbane (1370/2007) art. 5, stk. 5, kan By-, Land- og Transportministeriet træffe hasteforanstaltninger, hvis en udbudt trafikbetjening afbrydes, eller hvis der er umiddelbar risiko herfor. Hasteforanstaltningen kan bestå i indgåelse af en kontrakt om offentlig trafikbetjening uden forudgående udbud.

By-, land- og transportministeren har i lov om DSB hjemmel til at pålægge DSB at overtage togtrafikken i Midt- og Vestjylland, jf. § 2 a, stk. 2, i bekendtgørelse af lov om DSB af 26. november 2024. Det er i den forbindelse en forudsætning, at DSB udfører opgaven mod betaling i form af omkostningsdækning tillagt en rimelig fortjeneste.

Tillægskontrakt med DSB og aftale med GoCollective

By-, Land- og Transportministeriet og DSB har den 28. maj 2026 indgået en betinget tillægskontrakt til DSB-kontrakten om offentlig servicetrafik, som regulerer DSB's mulige overtagelse af GoCollectives togtrafik i Midt- og Vestjylland og på Svendborgbanen i perioden 2026-2028. Aftalen er indgået med forbehold for de bevilgende myndigheders tilslutning. Trafikforpligtelserne i aftalen med DSB er uændrede i forhold til kontrakten med GoCollective.

Den samlede udgift til DSB vedr. indkøb af togtrafik i Midt- og Vestjylland og på Svendborgbanen udgør forventeligt 1.453,3 mio. kr. samlet i perioden 2026-2028. Udgifterne fordeler sig med 332,4

mio. kr. for september-december 2026, 560,2 mio. kr. i 2027 og 560,7 mio. kr. i 2028. Udgiften foreslås afholdt af en ny underkonto § 28.52.03.41. Betaling til DSB, jf. indgået kontrakt.

Ved effektuering af tillægskontrakten binder staten sig til en flerårig disposition, hvorfor der anmodes om hjemmel hertil, jf. Budgetvejledning 2021, pkt. 2.2.10. DSB betales for de faktisk afholdte udgifter, herunder afskrivninger og finansieringsudgifter til togmateriellet, tillagt en rimelig fortjeneste fratrukket billetindtægter.

Aftalen med GoCollective om et førtidigt ophør omfatter et særskilt vederlag på 60,0 mio. kr. til GoCollective for opretholdelse af togtrafikken i juli og august, indtil DSB er klar til at overtage togtrafikken. Dette afholdes inden for den eksisterende bevilling på § 28.52.03.40. Betaling til GoCollective, jf. udbudt kontrakt, hvorefter den resterende bevilling udgør ca. 11,4 mio. kr.

By-, Land- og Transportministeriet skønner, at overdragelsen af togtrafikken til DSB indebærer merudgifter, ud over den nuværende udgiftsbevilling til togtrafikken i Midt- og Vestjylland og på Svendborgbanen på 332,4 mio. kr. i 2026, 353,0 mio. kr. i 2027 og 353,0 mio. kr. i 2028, i alt 1.038,4 mio. kr. i perioden 2026-2028, jf. tabel 1 nedenfor.

Investering i togsæt, reservedele, specialværktøj mv.

Aftalen med GoCollective indebærer, at DSB køber de i trafikken i Midt- og Vestjylland og på Svendborgbanen anvendte togsæt samt omløbsdele, specialværktøj og reservedele mv. DSB's udgifter hertil udgør 505,0 mio. kr. Prisen på togsættene er fastsat på baggrund af to uafhængige vurderinger efter en procedure, der er fastsat i kontrakt om udførelse af togpassagertrafik i Midt- og Vestjylland samt på Svendborgbanen. Prisen på omløbsdele, specialværktøj og reservedele mv. er fastsat til bogført værdi. Købet af togsæt mv. finansieres inden for DSB's økonomi, der ikke er opført på finansloven. Investeringen er nødvendige for fortsat opretholdelse af togtrafikken i Midt- og Vestjylland og på Svendborgbanen.

Der søges Finansudvalgets tilslutning til, at DSB kan foretage denne investering i henhold til lov nr. 485 af 1. juli 1998 og senere ændringer om den selvstændige offentlige virksomhed DSB og om DSB-S-tog A/S, § 12, stk. 2, hvoraf det fremgår, at investeringer over 100 mio. kr. (1999-priser) skal forelægges Finansudvalget. I 2026-priser udgør forelæggelsesgrænsen 169,7 mio. kr.

Det er indeholdt i aftalen, at DSB på underskrifttidspunktet den 26. juni 2026 købte ni togsæt og omløbsdele af GoCollective til en værdi på 98 mio. kr. Disse togsæt mv. indgår ikke i indkøb af togmateriel for 505 mio. kr., som der søges tilslutning til fra Finansudvalget og er dermed ikke betinget af aktstykkets tiltrædelse.

Overdragelse af fordring vedr. kontrolafgifter

Aftalen indebærer desuden, at GoCollective overdrager sine fordringer vedrørende kontrolafgifter til By-, Land- og Transportministeriet. Fordringerne anvendes som en del af kontraktbetalingen til DSB i 2026 gennem en overdragelse af retten til fordringerne til DSB. Disse fordringer er pr. 31. maj 2026 estimeret til en samlet pålydende værdi på 245 mio. kr. Med Gældsstyrelsens gennemsnitlige inddrivelsesrate på 36 pct. har dette en estimeret realisationsværdi på 88,2 mio. kr. Gældsstyrelsen vil fortsat forestå inddrivelsen.

Ved kontraktperiodens afslutning opgøres værdien af den faktiske inddrivelse med henblik på, at kontraktbetalingen i 2028 reguleres i tilfælde af eventuel mer- eller mindreindtægt fra kontrolafgifterne i kontraktperioden ift. den forudsatte realisationsværdi på 88,2 mio. kr.

Tilgodehavende i Banedanmark

Banedanmark har gennem en længere periode oparbejdet et tilgodehavende hos GoCollective, idet selskabet ikke har betalt infrastrukturafgifter, som følge af en uenighed mellem parterne om, hvorvidt der skal betales moms af infrastrukturafgifter.

Aftalen med GoCollective indebærer, at By-, Land- og Transportministeriet erhverver fra Banedanmark den del af de forfaldne infrastrukturafgifter, som GoCollective har gjort gældende vedrører uberettiget opkrævet moms, på i alt 69,4 mio. kr., hvorefter dette beløb ikke kan gøres gældende af Banedanmark eller By-, Land- og Transportministeriet. Denne udgift håndteres ved, at der tilføres 58,0 mio. kr. til § 28.52.03.40. Betaling til GoCollective, jf. udbudt kontrakt i tillæg til de 11,4 mio. kr. som resterer på den eksisterende bevilling. Beløbet udbetales herefter til Banedanmark som intern statslig overførsel, hvorved tilgodehavendet nulstilles. Banedanmarks tilgodehavende håndteres således i 2026.

Samlede merudgifter

De samlede merudgifter til trafikken i Midt- og Vestjylland og på Svendborgbanen fremgår af tabel 1.

Udgiften til trafikken i Midt- og Vestjylland og på Svendborgbanen i juli-december i 2026 udgør alt 461,8 mio. kr. Udgiften finansieres delvist af de på § 28.52.03.40. Betaling til GoCollective, jf. udbudt kontrakt opførte midler på 71,4 mio. kr.

Tabel 1
Skøn for merudgift efter aftalens indgåelse

Mio. kr.	**2026**	**2027**	**2028**	**I alt**
Kontraktbetaling til DSB	332,4*	560,2	560,7	1.453,3
Heraf kontraktbetaling til togtrafikken	*188,7*	*560,2*	*560,7*	*1.309,6*
Heraf engangsudgifter ifm. overtagelsen af togtrafikken	*143,8*	-	-	*143,8*
Tilgodehavende hos Banedanmark	69,4	-	-	69,4
Vederlag til GoCollective i juli-august	60,0	-	-	-
Udgift i alt	**461,8**	**560,2**	**560,7**	**1.582,7**
*Memopost: Resterende bevilling på § 28.52.03 Indkøb af jernbanetrafik, Midt- og Vestjylland samt Svendborgbanen***	*71,4*	*207,2*	*207,7*	*486,3*
Merudgift ift. eksisterende bevilling	**390,4**	**353,0**	**353,0**	**1.096,4**
Heraf til § 28.52.03.40. betaling til GoCollective, jf. udbudt kontrakt	*58,0*	-	-	*58,0*
Heraf til § 28.52.03.40. betaling til DSB, jf. indgået kontrakt	*332,4*	*353,0*	*353,0*	*1.038,4*

Anm. : *Summerer ikke sfa. afrunding. **Skønnet resterende bevilling ved aftaleindgåelse 26. juni 2026 (afhænger af bod/bonus til GoCollective).
Kilde: By-, Land- og Transportministeriet.

Den resterende merudgift på i alt 390,4 mio. kr. finansieres af de på § 28.52.01.10. Betaling til DSB, jf. forhandlet kontrakt opførte midler ved en reduktion i kontraktbetalingen til DSB på 179,2 mio. kr., *jf. tabel 2.* Reduktionen følger af overdragelsen af uinddrevne kontrolafgifter på 88,2 mio. kr., jf. ovenfor, samt bortfald af moms på infrastrukturafgifter, hvorved DSB opnår en besparelse på 91,0 mio. kr. årligt.

Merudgiften finansieres desuden af 46,1 mio. kr. fra § 28.11.17.70. Reserve til Sund & Bælt, 37,3 mio. kr. fra §28.53.02.61. Pulje til grønne busser og grøn flextrafik, 37,3 mio. kr. fra § 35.11.10.85. Reserve til Pilotprojekt om borgerpligt, 75,5 mio. kr. fra § 35.11.37.10. Reserve til strafreform og kriminalforsorgens økonomi 2026-2030 og 15,0 mio. kr. fra § 35.11.44.10. Reserve til VE på land.

Tabel 2

Finansiering af merudgifter ud over de eksisterende bevillinger i 2026

Mio. kr. 2026-PL	**2026**
Merudgifter	390,4
Finansiering	
Reduktion af kontraktbetaling til DSB	179,2
Heraf sfa. bortfald af moms på infrastrukturafgifter	*91,0*
Heraf sfa. overtagelse af kontrolafgiftsfordringer	*88,2*
Reserve til Sund & Bælt	46,1
Pulje til grønne busser og grøn flextrafik	37,3
Reserve til strafreform og kriminalforsorgens økonomi	75,5
Reserve til borgerpligt	37,3
Reserve til VE på land	15,0
I alt	**390,4**

Merudgiften i 2027 og 2028 finansieres delvist af 91,0 mio. kr. på § 28.52.01. Indkøb af jernbanetrafik, DSB opførte midler, jf. ovenfor, mens de resterende bevillingsmæssige ændringer for 2027 og frem søges indarbejdet på kommende bevillingslove.

Dispositionerne på forslag til lov om tillægsbevilling for 2026 specificeres således:

	Udgift
§ 28.52.03. Indkøb af jernbanetrafik, Midt- og Vestjylland samt Svendborgbanen (Reservationsbev.)	
40. Betaling til GoCollective, jf. udbudt kontrakt	
43. Interne statslige overførselsudgifter	69,4 mio. kr.
46. Tilskud til anden virksomhed	-11,4 mio. kr.
41. Betaling til DSB, jf. indgået kontrakt (ny konto)	
46. Tilskud til anden virksomhed	332,4 mio. kr.
§ 28.11.17. Puljer til transportområder (Reservationsbev.)	
70. Reserve til Sund & Bælt	
49. Reserve og budgetregulering	-46,1 mio. kr.
§ 28.52.01. Indkøb af jernbanetrafik, DSB (Reservationsbev.)	
10. Betaling til DSB, jf. forhandlet kontrakt	
46. Tilskud til anden virksomhed	-179,2 mio. kr.
§ 28.53.02. Puljer til den kollektive trafik (Reservationsbev.)	
61. Pulje til grønne busser og grøn flextrafik	
46. Tilskud til anden virk. /investeringstilskud.....	-37,3 mio. kr.
§ 28.63.06. Baneafgifter mv.	
10. Baneafgifter	

33. Interne statslige overførselsindtægter ..... -69,4 mio. kr.
22. Andre ordinære driftsomkostninger ..... 69,4 mio. kr.

§ 35.11.10. Reserve til politiske initiativer på forslag til finanslov for 2026
85. Reserve til Pilotprojekt om borgerpligt
49. Reserve og budgetregulering ..... -37,3 mio. kr.
§ 35.11.37. Reserve til initiativer vedr. tryghed
10. Reserve til Aftale om strafreform og kriminalforsorgens økonomi 2026-2030
49. Reserve og budgetregulering ..... -75,5 mio. kr.
§ 35.11.44. Reserve til VE på land
10. Reserve til VE på land
49. Reserve og budgetregulering ..... -15,0 mio. kr.

c. Aktstykket forelægges Finansudvalget nu, da det er forudsat, at den betingede tillægskontrakt med DSB om opretholdelse af togtrafik i Midt- og Vestjylland samt Svendborgbanen i årene 2026-2028 skal effektueres den 1. september 2026, og idet staten ved en effektuering binder sig til en flerårig disposition, jf. Budgetvejledning 2021, pkt. 2.2.10.

Hvis aktstykket ikke opnår Finansudvalgets tilslutning inden 1. september 2026, vil der være behov for at genåbne forhandlingerne med GoCollective om en opretholdelse af togtrafikken i Midt- og Vestjylland og på Svendborgbanen. Dette vil medføre yderligere merudgifter for staten samt en risiko for, at togtrafikken stopper som følge af GoCollectives økonomiske situation.

Finansudvalgets tilslutning søges ydermere i henhold til lov nr. 485 af 1. juli 1998 og senere ændringer om den selvstændige offentlige virksomhed DSB og om DSB-S-tog A/S, § 12, stk. 2, hvoraf det fremgår, at investeringer over 100 mio. kr. (1999-priser) skal forelægges Finansudvalget. I 2026-priser udgør forelæggelsesgrænsen 169,7 mio. kr.

e. Under henvisning til ovenstående anmodes om tilslutning til, at der tilføres 390,4 mio. kr. i 2026 til § 28.52.03. Indkøb af jernbanetrafik, Midt- og Vestjylland samt Svendborgbanen med henblik på, at 1) By-, Land- og Transportministeriet kan effektuere en betinget kontrakt med DSB om overtagelse af GoCollectives togtrafik i Midt- og Vestjylland og på Svendborgbanen i årene 2026-2028 inden for en økonomisk ramme på 1.453,3 mio. kr. (2026-pl), 2) at DSB kan investere 505,0 mio. kr. (2026-pl) i togsæt, reservedele, specialværktøj mv., som er nødvendige for fortsat opretholdelse af togtrafikken i Midt- og Vestjylland og på Svendborgbanen, 3) at By-, Land- og Transportministeriet overtager kontrolafgiftsfordringer fra GoCollective samt at retten til fordringerne overdrages til DSB som en del af kontraktbetalingen, 4) at By-, Land- og Transportministeriet indfrier Banedanmarks fordring på GoCollective på § 28.63.06. Baneafgifter mv. på 69,4 mio. kr., således at der på forslag til lov om tillægsbevilling for 2026 opføres følgende:

	Udgift (mio. kr.)
§ 28.52.03. Indkøb af jernbanetrafik, Midt- og Vestjylland samt Svendborgbanen (Reservationsbev.)	390,4

§ 28.11.17. Puljer til transportområdet (Reservationsbev.)	-46,1
§ 28.52.01. Indkøb af jernbanetrafik, DSB (Reservationsbev.).....	-179,2
§ 28.53.02. Puljer til den kollektive trafik (Reservationsbev.).....	-37,3
§ 35.11.10. Reserve til politiske initiativer på forslag til finanslov for 2026	-37,3
§ 35.11.37. Reserve til initiativer vedr. tryghed.....	-75,5
§ 35.11.44. Reserve til VE på land	-15,0

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 12. august 2026

SIGNE MUNK

/ Thomas Jørgensen

Til Finansudvalget.